

የት-ገብረኤል አድማን

መ.ጋቢት 27 ቀን 2001 ዓ.ም

በራሱ አረም አጋጣን በእባባዕለሰለች

በዚህ በጥኑ በመነበፌ ምክንያት፣ ለአቶና አጋጥና አለመኖሩን የተረዳግት ነረበታቸው ተስቦበበው የወይምናን በቃያ እያረመኑት እያለ ተ እርም ግን እባባ ይዘ እያስፈልጋቸው ሲባል አንሰጣኝ ነበር :: ይህ የቆየ ተረት በመሆኑ ተ ምናልባት በዘመኑ አናስተኛው እንቻል ይሆናል :: በራ ግን ይህ ተረት ወደ ዕውንታት በመለወጥ ስያ ይገኘል :: የሁንታንን አማካላኝ ተባይ ለመንቀል በሚያደገው ሂደት ተ ተስማምሮ ያና ተባበር የሁንርን ደመኅና ተመሳሳይ ሂሳብ ተ ተብይና አረመኑውን እያተው ተ አረማቸውን በማተኩት ተባየቸን ግን በማተኩት ስያ ይገኘል :: ዓለማን ዓለማን አድርን በሁንር መለያቸን ስያ መተባበር ሂሳብ ተ ዓለማውን በተከከለ ካለመረዳት የተኞነ ተ የሁንርን መከታተል የአጋብና አለጀት የሁንውን ቤይል ተ የተቋጋቸው ዓለማን አድርጉው ይንቀሳቀሳል :: ዓለም የሁን ዓለማን አንጂብ መንቀሳቀል በዓለማ ቤትና ዕውር- ድንብናን መንከለውት የተለያየ መሆኑውን እንኩ በቅጹ መረዳት አልተቋልም :: መኅና መድረሻውን አውቆ በመግለጫው ሂደት ወሰት ዓለማውን አስተበቀ ወክሮና ባንጋራውን ለይቶ የባንጋራውንም እንቀሳቀል ዓለማን በማድረግ ቁርጉዥና ወሳኔ ተግል ማድረግ ሂቻል ተ ይህ ግን አስከሁን አልተቋልም:: ክሬሱ ይልቀብ በአንቀፅ የሁንር መለያቸን ዕድሜ ማስረዝም የዓለማን ቤት ቁልማን ተለዕከ ሆኖ ቁርጉዥ :: ይህ እንዲሆ ሆኖ ለቀጥል አይገባውም :: እኩለ የተግል ምስራቅ ለአከራ ለከራ ተ የግድ ይላል :: የሁንታናም ሆነታ የተለየ አቀጣዊ አማካይ መንቀሳቀል ይጋበብል :: መለትና መረዳት ዕድሜ ማስረዝም የዓለማን ቤትና ዕድሜ ማስረዝም የዓለማን ቤትና ዕድሜ ማስረዝም የዓለማን ቤትና ዕድሜ ማስረዝም :: የሁን ከባድናን ተወስናና ከዘረኛቸው የቆየውና አገዛው ነፃ ለማውጣት የሚችልው ተ በረሱ አረም እባባ ይዘ በማስፈጸራት ስያ ማስረዝም :: ከዚህን ዓይነ አድር ተ

በየን ለይቶና አገልሎም ተስተካክለ ቅዱት የሚከተሉ መሆኑን ስጋል
በቻ ነው:: ለጋ አማራርያ ሌኖር አይችልም::

ወያዙዋኝ ዓለማኝው ጥብ እንዲመታትኝው ያልፈነቀልት ይንጋጌ ያልበጠበት ቁጥል ተ
የግንዘብት በረፏ ያልቀበሩት ቁጥሩት ያልፈሰሙት ቁጥሩት ያልማሩት እሳት ያለጠሩት
አይወት አልነበረቸውም :: በሁገራቸው በእትጥቅናያ አዝቦ ያልፈሰሙት ወንጀል በረዳቸው
በተግራይ በዘር ለይቀር ያልመጠት ወርድትና ሁኔታ የለም :: ያልማትንን ለመሆን ሲሉ
የልውስትኩት መውሻት አልነበረም:: “ ዓለማህ ጥብህን እስከመታልህ ይረስ ማኝቸውንም
ሁሉ አድርጋ የመጨረሻው ወጪት ቁጥቱን ሁሉ ይስርአዋል” ሲሉ በ14ኛ የመት ዓመት
የነበረው ማከያ-በለ የተሰኞ የእጣለያ የጋለጋ በበብት የተናገዣ ተወራ ቅል በቁል
በተግባር የተረካሙ ፍቃው ስንል እናየንገራን ነው:: “ ይለኝታ የሂሳ ታይልን ቤት የሂታ”
የሚለውንም ይትብኗል በሚገባ ተጠቀመውበታል ማለት ይችላል:: ይህንን ሁሉ መተቀባዩ
፡ የእናርብን መስራት ለማስታወሻ ለይሆን፡ የተፈት ዓለማኝውን ከግብ ለማድረስ ተ
እትጥቅና አጥፍቶ ከመተሩት ወያዙት የሚይለ መሆናቸውን በእትከርቻት ለመግለፅ ስንል
ነው:: “ የሰው ፍቃው እንደ እንዲሁት የሰራል” እንደለ ተ ተኩያ ወያዙዋኝ እትጥቅና
ለመከናፈል ሲሉ የተጠቀመበትን ሁሉ ተጠቀማቸው ለምን እናንተስ ሁገራቸውን አገዳናቸው
ምን ስው እንደ እንቀቻት ለማስር እንደማከፈለው ቅል አይሆንም በለው ማለፍን
እንመርጠለን::

የሁገራቸውን ሲጋ የሰደድ ቅዱር በእንደ የእዝመር ወራት እንደማኑቀል አረም ወይም
እንደ አጠቃላይ ነው መስብሰብ ቅል አይደለም :: በምስት ተፈራራዊ ሥርዓቶች ተከማች
የደለበት ነው :: የተገኘውን በማፍረሰስ እናደሰሰ ተጨማሪ ቁጥትን መፈሰሙን እንደ ቅዱን
ለመቀረፍ የሚይረጋ ተረትና ዓለማ አይታይም :: ይህም የሚፈሰሙው ከፍላትት ማጠት በቻ
ለይሆን፡ ወጪ ስው ተስተካክለ ቅዱት ከለመኖርም ወጥም ነው :: ልቃድኝነትና ቅዱት
ፍላትትና ስው ተስተካክለ ከለለ ይግሞ እናከንስ የእትጥቅናን ንርድ-በዚ ቅዱር መቀረፍ ቅርቶ
የጋል አይወተንም በሆነ መምራት አይችልም :: በተለይ ይግሞ ተስተካክለ ቅዱን
ለመፈሰም ተረት በማይደረገበት ሂደት ተስተካክለ አይሆም እሳብ ይዘው የሚሰራራለት
ቴረት ከደረጋቸው በራሳ ጉዳይ ለይ በእባባ የሚያስፈራና ከፍለው ይህንን የሚያደርጉት በሁለት
ምክንያቶች ሌሆን ይችላል ተብሎ ይገመታል :: እንደኝቸው እኔ ከልስራሱት-እኔ ከልስራብት
ምን-ተካሬ ሁሉ ጉዳል በግብ ከሚል ሌሆን ተስተካክው ይግሞ ተካሬ
የእናርብን አይደለም :: ከለው ሥርዓት ጋር ዕድገትንን አጠማሪ

ተጠቃሚዎች መሆን አለበት የሚል ነው :: ሁሉቱም ሁገራዊም ይህን አዘጋጅ ቅዱር
ይኖረቸዋል ተብሎ የሚታሰበ አይሁንም :: የአንድ ሁገራ ጥሩ ነኝ የሚል ፍጤር የሁገራው
ይህን የአዘጋጅ ቅዱር ካለለው ድግሞ ተደመኑና ከሚንቀሳቀስ እንሰሳ ተለይቶ ለታይ
ይገባዋል ለማለት ያስተካክላ :: በእንሰሳና በስብዳሪያ ፍጤር መከከል አሉ ከሚባሉ ለየነጥቶ
መከከል እንዲ:: ከእለት ጥቅምና ፍቻታ በለይ ማስብ ወይም አለማስበት ነው:: እንሰሳ ከዚያት
ከርስ በለይ አለማስበት :: የአሁያና የሰርጾው ተምስለት በቁ ገዢው ይሁናል:: ስዕም በለብዛዬ
ነጋዴዎች በቁ ለንግ ማስብ ከልቻለ ተኩረያ የመኖር/ የለመኖር ተርጉም እምነት ገዢ እንደሆነ
ለይ ማስቀመጥ ያስተካክላ :: ለመኖር በቁ ሲባል የሚኖረው ነገና ለመኖር በቁ
ስባል አለመኖርን መምረጥ :: የሰውን ልጅ ከእንሰሳ ለይቶ ለብዛዬ ከብር እንዲገኘበኝ
የደርጋዋል :: ለዘሮ አበበ እንደ መልካም እርምጃ የሚጠቀስት እርጊቶችና ስማልታው
ናቶው :: የሁገር መረጃው ይህን ወይም የደርጋቸት መሬ ከተሆነ እንዲ:: የጊዜ ልጅ
ይጠናቸበት ወይም የሚተካው ትወልድ ያስበበት:: በሚል የሥነአධምና እስት ወሰጥ
መማሳት:: እሁን የሰውን ሁገራው ትወልድ መበደል በቁ ስይሆን:: በሚቀጥለው ሁገራው
በተከመ ትወልድም ገዢ የሞት ቅርቡ እንደ መፍረድ ይቀመጥል ::

በእለቱት እረብ ዓመታት ወሰጥ የተለዋወጪትን ሥርዓቶችና እረማቸቸቶች እንደ አካል
እንደ እምባል ከሚያደርጋቸው እንዲ:: ሁሉቱም ለነገዱ አትጥቶያና ለተተካው ትወልድ
ለማስበት አለመጀግቶው ነው ሲባል ማጋቢት አይሁንም :: ያማ ባይሆን ዓይ የሁገራቸን
ሁኔታው ይህን የዘነቸ ትግር እሁን ከደረሰበት አስረና አስተባ ይረዳ ባልደረሰም ነበር:: ይህ
ከስተት ድግሞ ለሁገር መረጃው በቁ ስይሆን:: የሁገራቸን ትወልድም የሚመለከተውና
የሚጠበቅው ነው:: በተለይ ድግሞ:: የሁኔታውቸን ሂደት በተወስኑ የገዢ
ቀመር አስተባቶ መግምገም የሚችል ከሆነ:: በእለቱት 18 ዓመታት ሁገራቸን ለውዳቀቸበት
የህልውና እደጋ ሁሉም እንደ የደርሻው የየራሳን ተጠያቄነት መቀበል ይኖርበታል::
ይህም ባጥሙና ተግባር በቁ ስይሆን:: የይሰራ በመቆረቻም ይሞናል የለመኑ
የጠቃላፊ:: የወከንያቸው:: እየታገለ የሚዋጽቀትን ማብጠልበና መከሰለ በቁ ስይሆን
ከእናርስ የተሻለ መሥዋዕት በመከፈል ሁገራቸን ለማድረግ በሚደረገው ትግል የበለጠ እማራዊ
ሆና ባለመገኘትና እማራዊም ይህ ባለመቆረጠም ይሞናል ነው :: አትጥቶያና የሁሉም ጥሩ
መሆን አለበት አለከተባለ ይረዳ:: ለእነዚህ መጠን ከደረሰው ወጪት እንሰቶ አስከ አዘጋጅቱ
ይረዳ በሆነ በእተጥቶያና በጥሩታው ይህን በልማት:: በቀጥታው ይህን በእንደሆናቸ
ተጠያቄነትና ይገልጻት ስለአለበት ነው :: እስከያሜ መረጃና መንግሥት ይለውጥ መባለ በቁ
ስይሆን:: አዘጋጅ ይለውጥና ወደማለውም ፊርማ ጉልጻቸው ለያመራ ሲለማቸል ነው:: ይህ
ደግሞ:: መለሰ ከጥቅም መአማር ቅዱስ በወይይታው የአትጥቶያና አዘጋጅ ከሚገኘበት
ውደ በረባዋነት እንደለውጭት ማለት ይሁናል::

በወቂቱ የህንጻ-ችን የፖለቲካ መልካም-ምድር ተወጻት የሚጠወቂት የፖለቲካ ተዋናዎን
ከሞላ ነደል ያተከናት ተስፋው ክስተት ገዢ በዚ መሆኑ የሚከፍ እይደለም :: ያኩ
ሁኔታ ግን የለውጥ ወጪት ለያሳሙካባቢ አልሆነገኘውም:: የተሻለ ለወጥ ማሳሙካባቢ በቻል
ናር በሆን ሌንክን፡በረከብ የሚጠወቂው ገዢ በዚ ማተከራችው እያሳሙቅሳውም ንብር፡ምክንያቱም
፡ የህንጻ-ችን ቁጥሪ ተግኝች ማስወገድ ቁለው ለፋይከራለያዊ ሥርዓት ሁኔታውን
በያመኅቸለት፡ አሁባት የመረጋገጫ ሥርዓትና መንግሥት ማቅረም ይቻል ንብር፡ እስከሁን
በሚደረግው ማንኛውም ተረጋግጧል እንቅስቃሴ ምልዕት - አሁባን የሚያሳትና ዕድል
አልተከሰተም :: የንገዢ አሳይሩ ይሞከራለ በእስተማማኝ መልካ ለማረጋገጥ፡ በራ በትግለ
ሂደት አሁባት እንዳሳተፍና መፈለጊ ተብሎናን እንዳየሰው ማድረግ እስፈላጊ ለመሆኑ በዘ
ቻንታኑ የሚያሳይልንው እይደለም:: እንዲ የሰራውን ለሳው እንዳያራርሰው፡ በርከቶች
የደከመብትን ተቀናቸው እንዳያበለገኝ፡ሁሉም በራስ እረም እባባ ይዘ እንዳያሳይልና ወስትና
የሚሆነው፡ በህንጻ ተኩረ ሁሉም መሳተፍና የትግለም ሂደት አካል መሆኑን በያረጋግጣ
ነው :: ይህ የግም ስራ ተብሎ ሲታይ፡ ለንገዢ አትቶችና ዕድል በኋን ተስፋና ሲታይ የለው
የፖለቲካ መሠረት ለመጠል ወስትና ይሆናል :: በራስ ሆኖም አሁባት ተግል ገዢ እባባ ይዘ
ማሳይራሱት፡ እንዲ በፊይራዊ ወንጀል እንደ፡ እንዳንዳቸውን እንዳማያቻልለት
የፖለቲካ ዕውቀት እይደለም ::

የወያኑን አገባብ ለማውራም ቁርጉን በጋራ እንኩ !